

# ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ (OLYMPIC GAMES) &

## ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Θυμόμαστε όλοι την αποτυχία αφής της Ολυμπιακής Φλόγας, κατά το καθιερωμένο τελετουργικό για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϋ. Ο φωτοδότης Απόλλωνας αρνήθηκε να προσφέρει τις ακτίνες του βορά στους εμπόρους του Ολυμπιακού Ιδεώδους λες και αποφάσισε να μη συμπαρασταθεί στους κατηλευτές του πολιτισμού και των ιδανικών μας.

Άραγε πιστεύει κανείς ότι, οι σημερινές Ολυμπιάδες εκπροσωπούν το ιδεώδες που γεννήθηκε στην Αρχαία Ελλάδα και το ενστερνίστηκαν οι αναβιωτές των Ολυμπιακών Αγώνων;

Οι αθλητές που συμμετέχουν στους Ολυμπιακούς Αγώνες είναι επαγγελματίες με την ανοχή, αν όχι με την προτροπή, της Δ.Ο.Ε. Αθλητές που, σε πιστή εφαρμογή όρων εμπορικών συμβολαίων, "αγωνίζονται" με τα σύμβολα της Nike ή της Adidas και πολύ εύκολα απαρνούνται τις πατρίδες τους, αλλάζουν υπηκοότητα και παρελεύνουν υπό την σκέπη ξένης σημαίας (που πληρώνει όμως καλά).

Ας αναλογιστούμε εδώ την κραυγή απελπισίας στρατηγού του Ξέρξη, όταν πληροφορήθηκε ότι οι Έλληνες - παράλληλα με τις πολεμικές τους προετοιμασίες - διοργάνωναν και την Ολυμπιάδα του 480 π.χ. : **"Παπαί, Μαρδόνιε, κοίους επ' άνδρας ήγαγες μαχησαμένους ημέας, οι ου περι χρημάτων τον αγώνα ποιούνται, αλλά περι αρετής."**

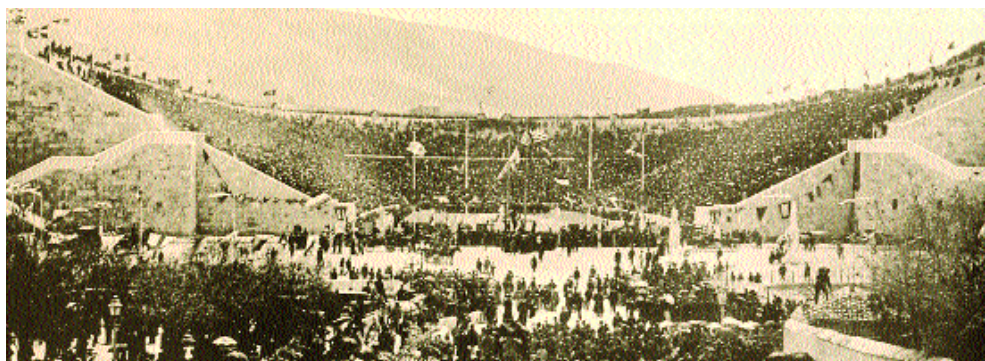
Οι θεωρούμενοι σαν θεματοφύλακες του Ολυμπιακού Ιδεώδους, οι "αθάνατοι", με τις υποκριτικές αναφορές στο "αρχαίο πνεύμα αθάνατο, του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού" επιδιώκουν να προσδώσουν ιδεολογικό υπόβαθρο στο οικονομι-

κοπολιτικό κατασκεύασμα των τελευταίων δύο ή τριών δεκαετιών που, με την ανοχή και την συμμετοχή μας δυστυχώς, συνεχίζουν να αποκαλούν Ολυμπιακούς αγώνες. Τα πάντα προσφέρονται θυσία στο βωμό της θεαματικότητας των αγώνων και του πλουτισμού των χορηγών.

Ο εκφυλισμός του Ολυμπιακού Ιδεώδους αλλοίωσε και την σύνθεση των θεατών των αγώνων. Οι φίλαθλοι, οι "αγαπώντας τους άθλους", εγκατέλειψαν τα στάδια, μη μπορώντας να ανεχθούν την εμπορευματοποίηση του αθλητισμού και την γενικευμένη χρήση των αναβολικών. Παραχώρησαν τη θέση τους σε τουρίστες υψηλής εισοδηματικής τάξης που, μπορεί να μην έχουν ακούσει ποτέ για τον Διαγόρα, τον Μίλωνα, τον Λούη, τον Ζάτοπεκ, τον Έρτερ ή τη Ρούντολφ, αποτελούν όμως το απαραίτητο σκηνικό για την τηλεοπτική εικόνα του C.N.N.. Εικόνα ρωμαϊκής αρένας.

Αναμφίβολα, ο βαρώνος Πιέρ ντε Κουμπερτέν, συνέβαλε μαζί με πολλούς άλλους στην διεθνοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων και στη διάδοση του Ολυμπιακού Ιδεώδους. Σε καμιά όμως περίπτωση δεν θα πρέπει να τον θεωρούμε εμπνευστή της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων, στερνώντας την τιμή αυτή από τον εθνικό μας ευεργέτη Ευάγγελο Ζάππα.

Ο Βορειοηπειρωτής αγωνιστής του 1821 συνέλαβε πρώτος την ιδέα της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων και με επιστολή του προς τον βασιλιά Όθωνα, δήλωσε την πρόθεση του να επωμισθεί όλες τις απαιτούμενες δαπάνες. Μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών Αλ. Ραγκαβή τροποποιήθηκε η αρχική ιδέα της αυτόνομης



*Το Παναθηναϊκό Στάδιο την πρώτη ημέρα των Ολυμπιακών Αγώνων, 5 Απριλίου 1896.*

διεξαγωγής των αγώνων και οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα διεξάγονταν πλέον, σύμφωνα με το Β.Δ. της 19ης Αυγούστου 1858, παράλληλα με εμπορική έκθεση. Η οργάνωση των Αγώνων ανατέθηκε στην Επιτροπή Ολυμπίων.

Η έναρξη των Α' Ολυμπιακών Αγώνων έγινε την 18η Οκτωβρίου 1859. Λόγω της έξωσης του Όθωνα και του θανάτου, το 1865, του Ευάγγελου Ζάππα οι Β' Ολυμπιακοί Αγώνες διεξήχθησαν το 1870 στο, πρόχειρα ανακαινισμένο, Παναθηναϊκό Στάδιο παρουσία 30.000 θεατών. Οι αγώνες ήταν διεθνείς και για πρώτη φορά δόθηκε εκεί ο όρκος των αθλητών και ακούστηκε ο Ολυμπιακός Ύμνος. Στην ταραχώδη και δύσκολη εκείνη εποχή και παρά τις αντιξοότητες κατέστη, τελικά, εφικτή η διοργάνωση των Γ' Ολυμπιακών Αγώνων το 1875 και των Δ' Ολυμπιακών Αγώνων το 1888, με εμπυχωτή τον Ιωάννη Φωκιάνο.

Μετά το 1888 αποφασίζεται να τηρείται αυστηρά η ανά τετραετία διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων. Το 1892 όμως πεθαίνει ο Κωνσταντίνος Ζάππας, εξάδελφος και διαχειριστής της περιουσίας του Ευάγγελου Ζάππα και η Ρουμανική Κυβέρνηση αρνείται να παραδώσει τα περιουσιακά στοιχεία της οικογένειας Ζάππα, οπότε, ελλείψει οικονομικών πόρων, μεταιώνονται οι αγώνες του 1892.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1850 ο γιατρός W. P. Brooks οργάνωνε τοπικούς αγώνες στην Αγγλία και ίδρυσε την "Ολυ-

μπιακή εταιρία". Η "Ολυμπιακή εταιρία" βρίσκεται σε συνεχή επαφή και συνεργασία με την Επιτροπή Ολυμπίων και στους Α' Ολυμπιακούς Αγώνες του 1859 απονέμει το έπαθλο στον, εκ Σμύρνης νικητή του δολύχου δρόμου, Πέτρο Βελισσάριο.

Το 1890 ο Πιέρ ντε Κουμπερτέν συναντήθηκε με τον W. P. Brooks και ενημερώθηκε απ' αυτόν για την προσπάθεια των Ελλήνων να αναβιώσουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η ιδέα θεωρήθηκε πολύ καλή και μάλιστα στο να γίνει το 1900 στο Παρίσι μαζί με την Εμπορική Έκθεση και τα εγκαίνια του πύργου του Άιφελ. Η παράλληλη τέλεση αγώνων θα ήταν ένα ενδιαφέρον θέαμα.

Ο Πιέρ ντε Κουμπερτέν συγκαλεί το 1894 συνέδριο στο Παρίσι με συμμετοχή αθλητικών Σωματείων από την Γαλλία, Αγγλία, Ελλάδα, Αμερική, Σουηδία, Ισπανία, Ιταλία, Βέλγιο, και Ρωσία. Εν μέσω αντεγκλήσεων και γενικής δυσπιστίας εκφράζεται η ευχή για την τέλεση Αγώνων ανά τέσσερα (4) χρόνια. Ο Κουμπερτέν πρότεινε να εγκαινιαστούν οι αγώνες το 1900, πλην όμως, κατόπιν προτάσεως του Δημητρίου Βικέλα, αποφασίζεται να γίνει η έναρξη των αγώνων το 1896, στην Αθήνα.

Από τα παραπάνω γίνεται εύκολα κατανοητό ότι, στο συνέδριο του Παρισιού, δεν αποφασίζεται η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων. Η αναβίωση τους είχε συντελεσθεί ήδη το 1859 σαν έκφραση των πολιτισμικών αξιών του λαού μας. Στο Παρίσι γίνεται απλώς αποδεκτή η Ολυμπιακή

Ιδέα από τους εκπροσώπους αθλητικών σωματείων οχτώ ακόμη χωρών, ανατίθεται η οργανωτική ευθύνη σε Διεθνή Επιτροπή (αντί της Επιτροπής Ολυμπίων) και αποφασίζεται η, εκ περιτροπής, τέλεση των αγώνων σε διάφορες χώρες με σκοπό την διάδοση των Ολυμπιακών αξιών σε όλους τους λαούς της γης και με την ελπίδα ότι, η αποδοχή των αρχών τις ευγενούς άμιλλας, του "ευ αγωνίζεσθαι" και της εκεχειρίας θα συμβάλλει στην συμφιλίωση των λαών και στο χτίσιμο ενός πιο ανθρωπίνου αύριο.

Αξίζει να τονιστεί εδώ ότι, παραποιείται συστηματικά, από τον Τύπο και τα Μέσα Ενημέρωσης, η ονομασία των Αγώνων που διοργάνωνε η Επιτροπή Ολυμπίων και αναφέρονται - ανακριβώς - ως "Ολύμπια" αντί του ορθού "ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ".



**Η δημοσίευση εισιτηρίου των αγώνων του 1870 αποδεικνύει το ακριβές των όσων επικαλούμαι.**

Ο Κουμπερτέν δεν πίστεψε στο πάθος και τις ικανότητες των Ελλήνων, αμφέβαλε για την δυνατότητα επιτυχούς έκβασης των αγώνων της Αθήνας και, το 1895, γράφει στον Ούγγρο Kemény προτείνοντας του την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 1896 στη Βουδαπέστη.

Ο πατριωτισμός όμως των Ελλήνων, το "πανταχού παρόν" πνεύμα ευποίας των ηττημένων ευεργετών (Γεώργιος Αβέρωφ) και η συμμετοχή φιλάθλων, ταυτισμένων εδώ και τρεις χιλιάδες χρόνια με το αθλητικό Ιδεώδες, θα οδηγήσουν τους αγώνες σε

μοναδική επιτυχία.

Το 1900 και το 1904 οι Ολυμπιακοί Αγώνες ταξιδεύουν σε χώρες ξένες που οι λαοί τους δεν ήταν και τόσο εξοικειωμένοι με την ιδέα της ευγενούς άμιλλας. Έτσι η Ολυμπιάδες του Παρισιού (1900) και του Σαν Φραντσίσκο (1904), που διεξάγονται στα πλαίσια εμπορικών εκθέσεων, καταλήγουν σε παταγώδη αποτυχία και το όνειρο των Ολυμπιακών Αγώνων τείνει να σβήσει οριστικά.

Παρ' όλα ταύτα αθλητές από διάφορες χώρες, επιδιώκοντας να διασώσουν τον Ολυμπισμό που αργοπεθαίνει, προτείνουν, μαζί με την Ελληνική Επιτροπή, την μόνιμη διεξαγωγή των Ολυμπιακών αγώνων στην Ελλάδα. Ο Κουμπερτέν αντιστέκεται πεισματικά και απορρίπτει το αίτημα τους. Παρά την αντίθεση του Κουμπερτέν και προ του φάσματος της οριστικής ματαίωσης των αγώνων η Ελλάδα διοργανώνει μόνη της, το 1906, την αποκαλούμενη Μέσο-Ολυμπιάδα με καταπληκτική επιτυχία και με συμμετοχή 20 κρατών και 890 αθλητών.

Η διοργάνωση των αγώνων του 1906, στους οποίους αρνήθηκε να παρευρεθεί ο Κουμπερτέν και τους οποίους ουδέποτε αναγνώρισε σαν Ολυμπιακούς Αγώνες, έσωσε την Ιδέα και έδωσε νέα πνοή στο Ολυμπιακό πνεύμα. Έτσι, παρά την απουσία του θεωρουμένου ως αναβιωτή των Ολυμπιακών Αγώνων, διασώθηκαν οριστικά οι Αγώνες και κατέστη δυνατή, έκτοτε, η συνέχισή τους.

Η ευθύνη για την μετέπειτα πορεία των αγώνων ανήκει σε άλλους.

Κανείς όμως δεν μας στέρησε το δικαίωμα να προασπιζόμαστε ιδανικά.

Κατέχουμε, πολύτιμο κειμήλιο, την προσφορά της Πανδώρας. Και, αρνούμενοι την καπηλεία αξιών και πολιτισμού, ελπίζουμε. Γιατί για μας - τους Έλληνες - δεν "απέσβετο το λάλον ύδωρ".

**Αθανάσιος Δάλλας  
Φίλαθλος**